Vlada Andreja Plenkovića čeka što će biti s inflacijom. Nije to slučajno. Kako nam kazuje sam premijer Andrej Plenković njegova vlada vodi optimalnu sveobuhvatnu politiku. Neki dan je kazao kako se čeka da bi se kalibrirale mjere kako Â to zahtjeva optimalna politika. U isto vrijeme Mađari postaju bitna odrednica gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj. Češka postaje utjecajan čimbenik javnih medija u Hrvatskoj. I konačno, Poljska kupujući Studenac postaje bitan dio tržišnog kolača. Mi o tome ne govorimo. Neka oni kupuju a mi ćemo i dalje voditi optimalnu i sveobuhvatnu politiku. Gdje je tu toliko željeni (pa bio to samo moderni) suverenitet?

Kratko rečeno sve smo manje suverena država bez obzira da li se govori o modernom ili standardnom suverenitetu. Bitno je kazati, kako bi to rekao naš premijer Andrej Plenković, da izgradnja suvereniteta polazi od standardnog suvereniteta koji je nastao u doba merkantilizma. Kako se je gradio suverenitet u merkantilizmu?

Prvi korak je bio u jasnom definiranju nacionalnih granica, što nije moglo proći bez manufaktura koje su vladare opskrbljivale topovima i barutom. Drugi korak je bio provedba Vestfalskog ugovora iz 1648. godine (nakon tridesetogodišnjeg rata). Usporedno vodeće su zemlje osnivale tri institucije koje su bile temeljne poluge stvaranja nacionalnog suvereniteta. Prva je poluga osnivanje Istočno-indijskih kompanija. Druga je bila osnivanje nacionalnih akademija. Treća je osnivanje nacionalnih centralnih banaka. Poslije su se osnivale nove institucije bitne za razvoj suvereniteta. Sve navedeno je polazište modernog suvereniteta.

**Mi smo tržišna država koja nema konkurentno gospodarstvo koje će dodatno oslabiti zamjenom kune eurom. Imamo formalni suverenitet i članovi smo EU što je značajno postignuće. Međutim, članstvo u EU koristimo kako bi kao najneučinkovitija zemlja dobili što veću pomoć o kojoj se pričaju bajke na domaćoj političkoj sceni. Valja kazati da je pomoć pokazatelj siromaštva a način kako se koriste sredstva moglo bi se pokazati prokletstvom o čemu sam pisao na ovim i ne samo ovim stranicama.Â Na domaćem tržištu nemamo značajnije trgovačke tvrtke koja bi mogla promovirati domaće gospodarstvo. Bivši Agrokor je otišao u ropotarnicu povijesti. HAZU je neprepoznatljiva institucija koja je krovna institucija u svakom pogledu. Umjesto da kritizira i tako pomogne vladi ona uporno šuti kako se ne bi priklonila nekoj od političkih opcija. Međutim, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je u službi (morala bi biti) hrvatskih građana što je teško dokazati. Bankarski sustav je internacionaliziran pa nije realno očekivati kako će inozemni investitori voditi brigu o nacionalnim suverenističkim interesima.**

Upravo je u vrijeme krize i ovog nesretnog rata Poljska učinila još jedan iskorak kako bi povećala svoj moderni suverenitet. Kupila je Studenac i dalje kupuje manje trgovačke tvrtke kako bi formirala respektabilan trgovački lanac. Očito je poljski investitor odlučio postati bitan čimbenik na ovim balkanskim prostorima. Hrvatska je očito samo privi korak u cijeloj priči.

**U Hrvatskoj naš premijer nema značajnijeg utjecaja na bankarski sustav. Zamjenom kune eurom gubimo monetarnu i kreditnu politiku koja bi mogla generirati mnoge probleme koje nismo u stanju zadovoljavajuće riješiti. Trgovački lanci pripadaju stranim investitorima koji vode svoju politiku. Teško je očekivati, osim u prigodnim slučajevima, da će, recimo poljski, investitori raditi na promociji hrvatskog umjesto poljskog gospodarstva. Naprosto bankarstvo i trgovinu moramo poistovjetiti s krvotokom jedne zemlje. Ako niste dominantni čimbenik u određivanju sastava i kretanja u krvotoku vi se ne možete nazivati suverenističkom zemljom. To su činjenice. Obrazovni sustav, temelj suvereniteta, svakim danom ostvaruje sve lošije rezultate. Gotovo kao u sportu obrazovni sustav ovisi o naporima roditelja a ne o obrazovnom sustavu.**

Prema tome, svakim danom hrvatski suverenitet slabi bez obzira da li ga zvali tradicionalnim ili suvremenim. To nadalje znači da nismo učinkovito odgovorili na izazove modernog suvereniteta. Za Slovenijom zaostajemo što polako prerasta u kompleks manje vrijednosti. Češka se je vratila na mjesto gdje je bila između dva svjetska rata. Slovačka prati Češku. Mađarska, s kojom smo stoljećima dijelili političku i svaku drugu sudbinu, odlučno kreće stazama modernog suvereniteta. Možda politička retorika nekom smeta ali rezultati ne izostaju. Poljska vjerojatno jedna od najnesretnijih zemalja u europskoj povijest je odlučila postati suverena država. Ima problema na relaciji Varšave i Bruxellesa ali će se oni zaboraviti kad Poljska zauzme mjesto koje joj pripada. Broj izbjeglica koji danas, nadamo se privremeno, žive u Poljskoj pokazuje kako se iz inferiornog položaja gradi suverenitet.

Naši političari, osim prigodno, ne vode brigu o suverenitetu. Nama je najvažnije da uspije ova i svaka slijedeća turistička sezona. Neka investitori kupuju Lijepu Našu a mi ćemo izgraditi naplatne kućice (prokletstvo PDV-a) i naplaćivati poreze kako bi naše vlade mogle tvrditi kako je moguće bez vlastite gospodarske aktivnosti ostvarivati zavidne prihode koje će, potom, sukladno svojoj političkoj orijentaciji, na kapaljku dijeliti građanima kako bi ostali na vlasti. To bi otprilike bio hrvatski suverenitet.